Ao. 1825. No. 93.

GRONINGER COURANT

DINGSDAG den 22 November.

De ondergeteekenden, in eene algemeene op gisteren den 18 dezer binnen deze Stad gehoudene vergadering, benoemd als Leden eener Commissie tot verzameling van een Fonds, ter ondersteuning der ongelukkige Grieken, en dat wel voor het ressort van deze Provincie, in verband met de Centrale Commissie, te 's Gravenhage gevestigd, hebben, om het belang der zaak, vermeend zich aan deze anders moeijelijke werkzaamheden niet te mogen onttrekken, en op heden zich als speciale Commissie voor de Provincie Groningen geconstitueerd, vertrouwende, dat hunne mede-ingezetenen ten platten lande zich daarmede gereedelijk zullen vereenigen.

De ondergeteekenden hebben uit hun midden als Voorzitter benoemd den Heer *S. Gratama*, als Trezorier den Heer *M. Busch* en als Secretaris den Heer *J. ten Brink*; terwijl voor de behandeling der zaken met het platte land meer bijzonder zijn gecommitteerd de Heeren *Th. A. Clarisse*, *H. Nienhuis* en *J. R. Modderman*.

De ondergeteekenden hebben de eer, hiervan kennis te geven aan allen, die met hen belang stellen in het ongelukkig lot der zoo verschrikkelijk mishandelde Grieken, en smeeken hen in naam der lijdende menschheid om hartelijke ondersteuning! eene zaak, die zoo edel in aard en strekking is, die zoo meesterlijk door zoo voortreffelijke vaderlanders voorgedragen is, behoeft geene verdere aanbeveling, in eenen tijd, waarin men zoo algemeen geneigd is, om ook verafgelegene volkeren als broeders der groote Maatschappij te beschouwen, veel min in een gewest, waar men nog zoo onlangs getoond heeft, geene offers te zwaar te achten, wanneer het zaak is van hulp-betoon bij 's naasten lijden!

De ondergeteekenden hebben, uit hoofde van het verband der zaak met Godsdienstige denkbeelden, en om alle vermoeden van staatkundige bemoeijenissen af te snijden, zich voorbedachtelijk ten platten lande gewend tot de Leeraren der verschillende gezindheden, die dan ook tot inzameling en overmaking der gelden zijn verzocht.

In de stad Groningen zal men gedrukte biljetten rondzenden, en tot geheime giften gelegenheid geven door eene bus, die ten huize van den Trezorier zal worden gesteld, en waarvan de sleutels zullen berusten bij den Heer Burgemeester dezer stad, die bij de opening zal adsisteren.

Na afloop van alles zal aan het publiek kennis worden gegeven van den uitslag der werkzaamheden, die onder een gunstig voorteeken begonnen zijn, daar reeds op heden, vóór dat nog de Commissie geconstitueerd was, uit een der naburige dorpen, een gouden tien gulden-stuk met eenen hartelijken brief aan een der Leden gezonden werd, onder anderen deze op den gouden Willem toepasselijke dichtregelen behelzende:

Mijn zegen blijve op u, op u, mijn Willem! rusten,
Wanneer ge in 't Oosten landt aan vergelegen kusten!
Ga Willem! ga mijn Zoon! dat Oost wacht u ten strijd:
En, zie 'k u nimmer weer; 'k heb u aan God gewijd!

Mogt dit voorbeeld vele navolgers vinden! De verdienstelijke gever kan verzekerd zijn, dat zijn Willem volgens zijn oogmerk naar de plaats der bestemming zal worden afgezonden, en intusschen wel verzorgd.

Groningen den 19 November 1825.

S. GRATAMA.	H. D. GUYOT.
G. BAKKER.	P. HENDRIKSZ.
JAN TEN BRINK.	B. H. LULOFS.
M. BUSCH.	J. R. MODDERMAN.
TH. A. CLARISSE.	H. NIENHUIS.

Het is onzen Stad- en Landgenooten bekend, welk ongelukkig lot te deele is gevallen aan het schip, *Willem de Eerste* genaamd. — Dit schip, door de Nederlandsche Groenlands- en Straat-Davids' Visscherij-Societeit te Harlingen, naar Straat-Davids uitgezeilt ter walvisch- en robbevangst, is den oosten der vorige maand, toen het, tot in het gat van Texel genaderd bijna de reis had volbragt, door eenen hevigen storm gestrand en geheel verbrijzeld.

Van het scheepsvolk, uit 46 man bestaande, zijn slechts 17 gered en 29 met den aan boord zijnde loods, een prooi der golven geworden.

Het grootste gedeelte der omgekomenen (meest allen te Terschellingen en te Harlingen hebbende te huis behoord) laat weduwen en kinderen na, in eenen toestand, die bij den naderenden winter, allertreurigst is, en waarin zij de hulp van menschenvrienden inroepen.

Hiertoe uitgenoodigd, hebben de ondergeteekenden zich verpligt gevonden, ten voordeele van gemelde ongelukkigen (die, ten minste 57 in getal zijn) de hulp van de ingezetenen van deze Stad en Provincie in te roepen, en zich tot het ontvangen van bijdragen en liefdegiften aan te bieden, waartoe ieder morgen, van *negen* tot *één* uur, zal worden gevaceerd ten kantore van den laatst ondergeteekenden.

De ondergeteekenden voegen hierbij de verzekering, dat al het gegevene besteed zal worden op eene wijze, die het meest geschikt is, om het lot der ongelukkigen duurzaam te verzachten.

Prof. S. GRATAMA.
Prof. BROUWER.
A. REIGER.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

FRANKFORT *den* 15 *November*.

Volgens berigten uit Triest, van den 4 dezer, had aldaar een schip de tijding aangebragt, dat de Turksch-Egyptische vloot den 19 October in de wateren van Kandia was, en de Grieksche vloot bij het eiland Santorin. Men verwachtte, dat er binnen kort een gevecht zou plaats hebben. Ook uit Zante wordt dit berigt bevestigd. In het begin van die maand hadden de vloten Alexandria verlaten.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN *den* 15 *November*.

De Columbiaansche gezant, de heer *Hurtado*, is door den minister *Canning* aan Z. M. den Koning gepresenteerd en zeer minzaam ontvangen; — weshalve Columbia nu ten eenemale onder de onafhankelijke Staten is aangenomen en gerangschikt. — Mexico en Buenos-Ayres zullen spoedig volgen en Peru en Chili zullen voorzeker niet achterblijven.

— Het bier is in Engeland 5 schellingen per okshoofd opgeslagen. Men zal inderdaad begrijpen, dat deze opslag niet van weinig belang is, als men in aanmerking neemt, dat in de stad Londen alleen 1,567,791 duizend tonnen bier jaarlijks gebrouwen worden en dat een enkel huis (*Barclay en Perkin*) er alleen 356,281 tonnen brouwt. Zoo heeft men berekend, dat de opslag van 5 schellingen per ton eene som van 400,000 ponden sterlings uitmaakt en dat dienvolgens het eene, door ons gemelde huis, daarin voor ruim een millioen guldens zonde deelen.

NEDERLANDEN.

'SGRAVENHAGE *den* 18 *November*.

In de bijeenkomst der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van heden, is ingekomen eene missive van Zijne Majesteit, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende om de belasting op het horenvee, de paarden en de schapen nog gedurende vijf jaren te vernieuwen, doch op de helft van het oorspronkelijk bedrag; verzonden naar de sectien. —

— Bij het ontwerp van wet, den 14 dezer in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voorgedragen, betreffende de middelen, om in de geldelijke behoeften van de Oost-Indische bezittingen te voorzien, wordt de opening van eene geldleening, ten hoogste van 20 millioenen, tot dat einde veroorloofd, op zoodanigen voet, als naderhand door Z. M. zal worden bepaald, onder voorwaarde, dat jaarlijks, te beginnen met het jaar 1826, eene som van *f* 1,400,000 voor renten en aflossing uit de middelen der Overzeesche bezittingen zal worden verstrekt, en dat die som des noods gedurende dertig jaren door het Rijk zal worden gewaarborgd.

Bij eene tevens overgelegde memorie worden de voorname oorzaken van de bestaande behoefte opgegeven; de hoegrootheid en de aard van den waarborg van het moederland aangewezen, en eindelijk de middelen opgenoemd, welke de kolonien bezitten, om de schuld buiten bezwaar van het moederland te kwijten. De bedoelde oorzaken zijn:

De te groote uitbreiding van de uitgifte van het papieren-geld, met en benevens de uitgifte van een rentegevend papier; het betalen van aanzienlijke sommen voor goederen van het Britsch bestuur overgenomen; het verongelukken van schepen, met producten geladen, en het vermissen van een schip van Japan met eene rijke lading; de groote onkosten gevorderd voor het herstel van militaire werken en van eene koloniale marine. Men vermeent intusschen, dat deze bezwaren alleen den tegenwoordigen ongunstigen toestand niet zouden hebben te weeg gebragt, waren er geene ernstige onlusten in de Molukka's, op Sumatra, Celebes en elders, en kostbare daarmede in verband staande oorlogs-toebereidselen bijgekomen; alsmede misgewas en besmettelijke ziekten, door welke laatste vele duizenden inlanders zijn weggesleept, vele landen onbebouwd zijn gelaten en veel verschuldigde lasten zijn kwijtgescholden geworden.

Voorts wordt in de memorie aangemerkt, dat men tot in 1824 in Indie de plaatshebbende ongelegenheid aan voorbijgaande oorzaken heeft toegeschreven; dat men in dat denkbeeld alles op eene ruime leest heeft geschoeid en zelfs aanzienlijke domeinen, in vroegere jaren vervreemd, heeft terug gekocht; doch, dat in dat jaar, eene aanzienlijke daling in de prijzen der koffij plaats hebbende, de ruime voorraad van het gouvernement op eens om de helft in waarde is verminderd, zoo dat er eene nijpende belemmering ontstond en men papier met eene rente van 9 ten honderd heeft moeten uitgeven, om het krediet van de papieren munt in stand te houden.

Dit een en ander heeft in October de overtuiging doen geboren worden, dat er groote bezuinigingen dienden te worden uitgevoerd, en aanleiding gegeven tot het beproeven van eene geldleening in Bengalen; welk ontwerp hier te lande echter dadelijk is verworpen, deels om het bezwarende der voorwaarden, deels om het eventueel verzenden van producten voor renten en aflossing naar vreemde markten, ten nadeele der Nederlandsche belangen.

Met het afkeuren van deze Bengaalsche leening verbindt zich de pligtmatigheid van hulp uit het moederland en wel ten bedrage van de som, op welke dezelve geraamd was, te weten 15 millioenen sicca-ropijen (*f* 20,000,000); eene som, waarmede men vertrouwt, dat de financien in Indië, waar thans negen millioenen aan papieren geld in omloop zijn en alzoo de klinkende munt meer en meer wordt verdrongen, op eenen vasten voet zullen worden hersteld.

Omtrent het tweede punt wordt in de memorie betoogd, dat de 14 tonnen schats jaarlijks, bij den thans bestaanden taux van de interest, genoegzaam zullen zijn, om 20 millioenen in 30 jaren, zoo niet vroeger, af te lossen.

Omtrent het derde punt wordt aangemerkt, dat men den waarborg des Rijks alleen vraagt ter geruststelling van den geldschieter, doch dat men mag vertrouwen, dat de Indische geldmiddelen in de jaarlijksche behoeften van *f* 1,400,000 voor renten en aflossing zullen kunnen voorzien. Van 1817 tot 1824 hebben de inkomsten ruim 152, de uitgaven ruim 151 millioenen bedragen. De begrooting van 1824 bedroeg nog ruim 27 millioenen voor de inkomsten, ruim 26 voor de uitgaven; welke raming echter, door de daling der koffijprijzen, voor de zes eerste maanden van 1824 een nadeelig slot van ruim anderhalf millioen heeft opgeleverd. Tot 1819 zijn de inkomsten boven de uitgaven gebleven. Als toen hebben echter de Palembangsche onlusten en de *cholera morbus* eenen zigtbaren invloed gehad; — zijn de inrigtingen op een te grooten voet gebleven, en de uitgaven te zwaar geworden. De oorzaken weggenomen zijnde, zal ook de uitwerking vervallen. Tot het bereiken van dit oogmerk zijn door Z. M. den Koning reeds de navolgende krachtige maatregelen genomen.

Bij een besluit van den 3 April jongstleden, n°. 83, heeft de Koning bepaald, dat voortaan, om de vijf jaren, door Zijne Majesteit zelven eene begrooting van uitgaven voor Nederlandsch Indië zal worden vastgesteld, waarvan de regering niet zal vermogen af te wijken, en voor welker stipte vasthouding door de algemeene rekenkamer van Indie zal worden gewaakt.

Een besluit des Konings van den 5 April jongstleden, n°. 96, schrijft aan de Indische regering een aantal bezuinigingen voor, waarvan slechts zullen worden opgenoemd: de staking van alle openbare werken, gedurende de eerste vijf jaren; het verbod om zoodanige werken in den vervolge, zonder uitdrukkelijke Koninklijke magtiging, te ondernemen; het afschaffen der kostbare directien van de civiele gebouwen en den waterstaat; het vereenvoudigen der administratie; eene vermindering van personeel bij de meeste collegien, en het intrekken van een aantal betalingen, welke bij eenen ruimen staat van geldmiddelen verschoonbaar konden worden geacht, doch in de gegevene omstandigheden voor het belang der schatkist behooren achter te staan.

Bij andere besluiten is het benoemen van ambtenaren aan heilzame banden gelegd en zijn alle uitzendingen van personen van hier opgeschort, tot dat dezelve uit Indië zullen worden aangevraagd; terwijl voorts het uitzenden van officieren, vooreerst, tot de subalterne rangen is bepaald geworden.

En eindelijk heeft de Koning een nieuw muntstelsel voor Nederlandsch Indië vastgesteld, waarvan de grondtrekken zijn: het afschaffen van alle schadelijke en onevenredige verhoogingen in de koers der specien en het intrekken van het te overvloedige papieren geld.

Alle deze maatregelen zijn nader opgevolgd geworden door de zending van eenen commissaris-generaal, aan wien, onder anderen, stellig in last is gegeven, om voor de stipte nakoming der reeds afgevaardigde voorschriften tot besparing te waken en om verder alles te bezuinigen, wat daarvoor mogt worden vatbaar bevonden.

Men berekent, dat de civiele gebouwen en de waterstaat jaarlijks 8 à 9 tonnen schats hebben gekost; dat de renten van het in te trekken papieren geld in den laatsten tijd 4 tonnen hebben bedragen; men meent alzoo, dat deze beide posten van bezuiniging alleen in de som van 14 tonnen zullen kunnen voorzien, en dat de verdere voorgeschrevene maatregelen zulk eene heilzame uitwerking zullen hebben, dat 's Rijks waarborg zeer waarschijnlijk nimmer zal behoeven te gelden.

— De generaal *Roche* is niet te Parijs aangekomen, zoo als de Fransche couranten gemeld hebben.

GRONINGEN *den* 21 *November*.

De heugelijke 51ste verjaardag van Hare Majesteit onze geliefde Koningin en van de herstelling van Neerlands onafhankelijkheid, is gepasseerden Vrijdag alhier, op de gebruikelijke wijze, gevierd.

— Naar men verneemt, is het getal der studenten aan deze hoogeschool dit jaar 314, en dus 18 meer dan in het vorige jaar; waarvan in de regtsgeleerde faculteit 77, de Godgeleerde 95, de geneeskundige 34, de wis- en natuurkundige 17 en in de wijsbegeerte 91 (waaronder 8 uitsluitend, 28 aanstaande regtsgeleerden en 55 aanstaande Godgeleerden).

— Z. M. de Koning heeft besloten, dat degenen, welke nog geene eigenlijke geslachtnamen voeren, doch hunne bijnamen, telkens, bij verandering van woonplaats, veranderen, uiterlijk binnen 6 maanden, aan de bepaling van het dekreet van den 18 Augustus 1811 moeten voldoen, op straffe, als bij de wet van den 6 Maart 1818 is bepaald; onverminderd de straf, tegen valschheid of andere misdrijven, welke op de nalatigen zouden kunnen worden toegepast.

— De eerwaarde groote kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Rotterdam heeft, uit hoofde ds. *J. F. van Oordt*, theol. doct. en predikant te Utrecht, voor de op zijn wel eerw. uitgebragte beroeping heeft bedankt, op den 16 dezer, een nieuw twaalftal van predikanten geformeerd, waaruit op den 18 dezer gemaakt is het navolgend zestal, als: dd. *W. N. Munting*, te Hoorn; *R. Adriani*, te Bolsward; *M. van Meteren*, te Amersfoort; *J. Corstius*, te Enkhuizen; *J. J. van Voorst*, te Zutphen, en *S. G. Jorissen*, te Zierikzee.

— De uitnoodiging van de centrale commissie ten behoeve der Grieken in 's Gravenhage heeft ten gevolge gehad, dat zich reeds speciale commissien, ter bevordering van derzelver loffelijk oogmerk, behalve de reeds bekende, ook in Arnhem, Thiel, Deventer, Haarlem en elders hebben vereenigd. Met algemeene belangstelling wordt deze uitnoodiging ontvangen, en verbinden zich daartoe de achtenswaardigste mannen.

ADVIES *van den heer* J. Hora Siccama, *uitgebragt in de zitting van Maandag den 14 November, over het ontwerp van wet, betrekkelijk de mededeeling over de provincien, van de belasting op de gebouwde en ongebouwde eigendommen, over het jaar* 1826.

Edel Mogende Heeren!

Het ontwerp van wet, omtrent de verdeeling der belasting op de eigendommen over den jare 1826, ons, van wege Z. M. aangeboden, is thans het onderwerp onzer beraadslagingen.

Ofschoon ik niet het voornemen heb, om mijne stem tot aanneming van hetzelve, te weigeren; zoo meen ik het echter van mijnen pligt te zijn, de gevoelens, welke deze concept-wet bij mij heeft te weeg gebragt, aan U Ed. Mog. mede te deelen.

Vooraf zal ik echter zoo vrij zijn, aan te merken, dat ik, na de discussien, welke, op den 4 Januarij van dit jaar, in deze Kamer, omtrent de belangen van den landelijken stand en die der grondeigenaren, ter zake van den vrijen graanhandel, hebben plaats gehad, mij altoos gevleid heb, dat Z. M. bij deze zitting der Staten-Generaal, andermaal een of ander weldadig voorstel, in het belang van den landbouw, bij ons zoude in overweging brengen, om aldus voort te gaan op den aanvankelijk ingeslagen weg, ter bevordering van dat hoogst belangrijk gedeelte van Neêrlands bestaan.

Dan, tot mijn leedwezen, is mij tot dus verre niets voorgekomen, waaruit ik kan afleiden, dat zulks zal plaats hebben; daar ik de vermindering der additionelen op het gemaal, hoe welkom ook bij den boerenstand, niets anders kan beschouwen, dan van een meer algemeen belang te zijn.

Wij hebben intusschen een nieuw jaar van ondervinding gehad, en hebben in hetzelve te vergeefs te gemoet gezien de vervulling der verwachting van een' algemeenen vrijen graanhandel, welke ons als zeer aanstaande was aangekondigd, immers met Grootbrittanje.

De maatregel, tot verbetering onzer graanprijzen genomen, door verhooging van regten op sommige soorten, heeft het oogmerk niet bereikt; dezelve was het meest gerigt tot opbeuring onzer hoofdprodukten, de tarwe en de rogge, en deze, ofschoon eenigzins verbeterd, hebben evenwel niet naar de gewone verhouding kunnen deelen in de verbetering der prijzen onzer overige veldgewassen, welke aan minder competitie van buitenlands zijn blootgesteld.

De geest van speculatie, zoo wel als eenige meerdere consumtie, heeft aan deze laatsten goed gedaan; terwijl de zekerheid van, uit het Noorden, bij de eerste aanmerkelijke rijzing, onmiddelijk groote toevoeren te zien aanbrengen, dezelve van de beide eerstgenoemde produkten heeft terug gehouden, niettegenstaande de vooruitzigten der consequente afschepingen van meel naar Overzeesche gewesten, waarvan men zich, in het begin van dit jaar, zoo veel goeds had beloofd.

Ondertusschen was de stand der graanprijzen, speciaal te Amsterdam, gedurende bijna dezen geheelen zomer, door kleinen toevoer van zware granen voor de dagelijksche consumtie, uit het Noorden, zoo laag gebleven, dat de binnenlandsche granen, van veel minder kwaliteit en gewigt, de ongelden en onkosten niet hebben kunnen goedmaken, welke er op die markt, op de aldaar in commissie ontvangene granen loopen, waardoor dan ook de afschepingen, op dezelve, van binnenlandsche granen, aanmerkelijk zijn verminderd, en de houders van deze verpligt, andere uitwegen te zoeken, alwaar dezelve direct konden worden geplaatst.

Ik heb reeds vroeger beweerd, dat Amsterdam geen' buitenlandschen graanhandel meer had; en de ondervinding leert, dat het verkeerd begrepen belang van deze stad, hetwelk den landbouw zoo veel nadeel heeft toegebagt, de vernietiging van hare binnenlandsche preponderantie over alle andere graanmarkten van ons land ten gevolge heeft.

Meer te zeggen omtrent de granen en den graanhandel zoude mij niet moeijelijk zijn; dan ik wil terugkomen op het ontwerp van wet, hetwelk ons thans bezig houdt.

Ik zie daaruit, dat het totaal der grondlasten wederom is vermeerderd met eene som van *f* 9347,00, en alhoewel deze vermeerdering zeer wettig, en zelf zeer billijk kan zijn voor de provincien, ten laste van dewelke deze som is gebragt, zoo is zulks evenwel, ontegensprekelijk, eene vermeerdering van de hoofdsom, welke over de provincien jaarlijks wordt omgeslagen.

In de omstandigheden, waarin de landbouw zich op dit oogenblik nog blijft bevinden, had ik mij veeleer voorgesteld, dat die hoofdsom eene vermindering zoude hebben aangeboden, daar toch bijna alle de leden dezer vergadering, en, buiten dezelve, zoo veel verlichte staatslieden, anders voorstanders van onbepaalden vrijen graanhandel, het groot bezwaar op den landbouw, door de overdrevenheid van het bedrag dezer belasting op de eigendommen, openlijk hebben erkend zoo wel als de hooge noodzakelijkheid, van, door eene jaarlijksche vermindering derzelve, ongevoelig eene billijke evenredigheid met de overige belastingen daar te stellen, en zulks ook dringend hebben aanbevolen.

De verëvening der hoofdsom op de eigendommen over de respective provincien, hetwelk ons is aangekondigd, als tegen een volgend jaar een' aanvang te zullen kunnen nemen, moet ik vrijmoedig verklaren, mij geenszins gerust te stellen, want, ofschoon het wel waar is, dat eene trapswijze verëvening tusschen de provincien de meest bezwaarden zal verligten, zoo zal toch dezelve daarentegen andere provincien wederom bezwaren, indien de hoofdsom niet in gelijke mate wordt verminderd.

Om dat het schijnt, dat indedaad vele, zoo niet de meeste provincien, reeds bezwaard zijn, boven het bepaalde bij de Fransche wetgeving, volgens welke de wijze van invordering der grondlasten steeds bij ons plaats heeft; en bij welke wetgeving het grondbeginsel is aangenomen, dat geene landelijke eigendommen zouden mogen worden bezwaard, boven één vijfde van derzelver zuivere opkomsten (revenu net) na aftrek van alle ongelden en zwarigheden, zoo van cultuur als anderzins; en dat, op den grondslag van deze belasting, nooit eenige andere zoude mogen worden gelegd, gelijk thans nog bij ons plaats heeft.

Ik stel mij dus voor, dat, bij eene regelmatige invoering van de kadastrale taxatien, de hoofdsom zal verminderen, doch dat het beter ware, deze vermindering gradueel te doen, door, reeds aanvankelijk met den jare 1826, de eigendommen van het overbelaste, waaronder de ingezetenen van vele provincien gebukt gaan, te ontheffen, tot dat de grondlasten van het gehecle Rijk, langzamerhand, tot zulk een standpunt zouden zijn gebragt, als waarop dezelve, in vergelijking der overige belastingen, bij eene regtvaardige wetgeving, behoorden te zijn.

De tegenwoordige kwijnende staat van den eigenlijk gezegden Landbouw, en de laagte der graanprijzen, welke, gedurende den afgeloopen zomer, steeds heeft blijven stand houden, bewijst, hoe dringend dit gevorderd wordt, alsmede, dat, om hiertoe te geraken, de keuze der jaren, waarvan de graanprijzen, bij de kadastrale taxatien, zullen in aanmerking komen, zich zoo wel zal dienen te bepalen over de laatste nadeelige, als over de vroegere voordeelige jaren.

Dan, Ed. Mog. Heeren! ik wil niet vooruit loopen de maatregelen, welke wij een volgend jaar kunnen te gemoet zien; in het vertrouwen, dat Z. M. met ons de volle bewustheid heeft, dat ieder jaar, dat de Landbouw langer kwijnt, aan Neerlands welvaren een grooter nadeel wordt toegebragt, en wij alzoo, van deszelfs wijsheid, de beste uitkomsten zullen mogen verwachten.

Aankomst en vertrek van Schepen.

Kapit. *Jan Jans Rink*, voerende het kofschip *de Vrouw Jacoba*, van Riga naar Antwerpen, na 24 dagen, meestal met storm weêr, in zee geweest te zijn, is den 7 November te Memel lek en met eenige andere schade binnengeloopen; dezelve moet lossen, om te repareren.

. De COMMISSIE VAN LANDBOUW IN DE PROVINCIE *GRONINGEN*, berigt aan de daarbij belanghebbende Ingezetenen, dat zij hare GEWONE HERFST-VERGADERING zal beginnen op Maandag den 28 November 1825, des avonds te 5 uren, in het *Ommelanderhuis* te *Groningen*; verzoekende de ADRESSEN of VOORSTELLEN, die men aan haar gelieft te doen, op Dingsdag den 29, des voormiddags van 11 tot 1 uur, in te dienen.

Uit naam der Commissie voornd.:
J. E. WINTER,
Secretaris.

. Heden verloste zeer voorspoedig van eenen ZOON JANTJE R. MULDER, geb. SIKKENS, geliefde Huisvrouw van
Noordbroek N. J. MULDER.
den 15 November 1825.

. Heden avond, te 9 uren, verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER MARIA ELIZABETH GREEVEN, geliefde Echtgenoote van
Groningen H. J. BUIJS,
den 19 November 1825. *Mr. Geweermaker*, in de Harderinge-straat.

. Getrouwd: J. E. SLOT, van *Meppel*,
Groningen *Doct. in de Medic. & Vroedk.*, en
den 19 November 1825. G. C. HOEKSEMA, van *Groningen*.

. Heden morgen werden wij getroffen door het overlijden van onzen zeer geliefden Vader G. J. GERSONIUS, na eene korte ziekte en bijkomend verval van krachten, in den ouderdom van 70 jaren. Wij betreuren in hem eenen zorgdragenden en zeer beminden Vader; terwijl wij ons ook in dezen van de deelneming van vrienden en bekenden genoegzaam verzekerd houden.
Groningen S. STRATINGH, Ez.
den 17 November 1825. G. STRATINGH,
geb. GERSONIUS.

. Heden trof mij den gevoeligsten slag mijnes levens, daar het God behaagde van ons weg te nemen, mijne waarde Echtgenoote ELIZABET SMITH, na eene smartelijke ziekte van tien maanden, in den ouderdom van 64 jaren en drie maanden.

Bij een dankbaar gevoel, dat zij uit haar lijden verlost en ik 40 jaren met haar vereenigd, in zoo vele rampen van dit leven steeds troost en opbeuring van haar genoot: zoo treft mij, mijne Kinderen en aangehuwden dezen slag gevoelig; te meer, daar ons hart nog bloedt over het verlies van mijne oudste Dochter. God, hoop ik, zal ons troosten. — Zij leefde als eene Christinne, en stierf gelaten en zacht; dit lenigt onze smarten en versterkt ons in het vertrouwen, dat zij bij haren Verlosser is, waar wij elkander hopen weder te zien.
Groningen A. EKKART, Sz.
den 18 November 1825.

. Heden overleed tot mijne, onzer Kinderen en Kindskinderen, bittere droefheid, mijn dierbare Echtgenoot, de Wel Eerwaardige Heer WILHELMUS JANSSONIUS, laatst hier *Predikant bij de Hervormde Gemeente*, in den ouderdom van ruim zestig jaren, waarvan wij acht-en-dertig jaren gehuwd waren.
Uithuizen H. TRESLING,
den 19 November 1825. Wedw. JANSSONIUS.

. ADVERTENTIE.

De MAATSCHAPPIJ VAN ONDERLINGE VERZEKERING TEGEN VERLIEZEN VAN *RUNDEREN* EN *PAARDEN*, opgerigt met goedkeuring van Z. Maj. den KONING, onder het bestuur van ANTONIJ RAPPARD en Mr. DAVID VAN GUERICKE, te *Nijmegen*, en onder toezigt van Heeren KOMMISSARISSEN, wenscht aan alle VEEHOUDERS DES RIJKS, welke in dit *VEEFONDS* gelieven deel te nemen bij voorvallene VERLIEZEN VAN *RUNDEREN* EN *PAARDEN*, *vergoeding* voor dezelve te bezorgen, dit zal zeker elken Veehouder aanmoedigen, in dit Fonds deel te nemen.

Uit naam der Bestuurders:
J. H. AB ROESE,
Correspondent.

. Voor Liefhebbers van schoone BLOEMEN

zal er, aanstaande DONDERDAG den 24 dezer, voormiddags te tien uren, ten huize van R. J. ROOS, in de Ooster-straat, boven M. D. VAN LESSEN, publiek worden Verkocht: eene extra fraaije collectie HAARLEMSCHE BLOEMBOLLEN, zijnde uitmuntende soorten, voor Potten en de koude Grond geschikt; benevens eene partij NOORD-AMERIKAANSCHE HEESTERS, voor de koude Grond; waarvan de Notitien bij den Verkoop ter visie zullen liggen.

. Groote Verkooping van EIKEN BOOMEN.

De Heer en Mevrouw SCHUTTER gedenken, op Donderdag den 24 November 1825 en volgende dagen, telkens des namiddags precies te één uur, even als in vorige jaren, publiek te doen Verkoopen: EENIGE HONDERDEN, meest zware, onder *Westerbroek* en *Scharmer*, digt aan den Trekweg op Wortel staande EIKEN BOOMEN.

J. VEENHOVEN, Hz.,
qq.

. HOUTVEILING.

Op Donderdag den 24 November 1825, des voormiddags te 11 uren, zullen, te *Delfzijl*, ten huize van P. HAIJKENS, onder Houtkoopers, in publieke Veiling, ter Verkoop worden gepresenteert:

Differente Ladingen NOORDSCHE en één Lading MEMELSCHE HOUTWAREN, bestaande in buitengewone, schoone, zware en gladde Maats- en Overmaats VUREN en GREENEN ZAAGBALKEN, MEMELSCH KROON- en MIDDELHOUT; voorts eene zeer aanzienlijke partij zware en toppige JUFFERS, KOLDERS, DEELEN, SPARREN, SPIEREN, EIKEN KLAPHOUTEN, dito BARKOENDERS en STOLPEN. De Notitien zijn te bekomen bij den Kastelein opgemeld.

. Ten overstaan van een daartoe bevoegd BEAMBTE zal er, op Donderdag den 22 December aanstaande, des avonds te 6 uren, ten huize van M. P. AMMAN, in de *Nieuwe Pekel-A*, publiek worden Verkocht: een welbezeild KOFSCHIP, genaamd *DE GOEDE HOOP*, liggende thans te *Dordrecht*, groot plus min. 80 Roggelasten, met al deszelfs Opgoed en Toebehooren, zoo als bij Kapit. H. W. DE GROOT, van de *Pekel-A*, is bevaren, en bij wien nader onderrigt en inventaris te bekomen is.

. Een MENSULA, met ALIDADE en BOUSSOLE, voorzien met een WATERPAS-DOOS en BULLE D'AIR enz., in een bruine Kist; DRIEBEEN; MEETKETTING, van 20 Nederl. ellen; een GEEL KOPEREN SPREEKHOORN of ROEPER, met een ambulant MONDSTUK, zijn UIT DE HAND TE KOOP, modern en zoo goed als Nieuw. Adres bij den DRUKKER DEZER.

. VOOR DE WOLKAMMERS.

De ondergeteekende adverteert, dat hij KAMMEN vervaardigd, welke door de Gebruikers zijn onderzocht en wel bevonden, en Verkoopt dezelve voor gematigde prijzen. Redommandeert zich in de gunst van het geëerd Publiek, en belooft eene prompte behandeling.

Groningen H. B. VAN HEUVELN.
den 22 November 1825. in de Brugge-straat.

. De ondergeteekende heeft op heden ontvangen: opregte SPAANSCHE KASTANJES, NIEUWE KEULSCHE NOOTEN, KOROESTERS en ORDINAIRE DITO, zoo versch uit *Texel* aangebragt, alles tot de civielste prijzen; verders GEMALEN LENGE en STOKVISCH in soorten, ANSJOVISCH &c. —
NB. Ook zijn bij hem des avonds GEBRADEN KASTANJES te bekomen, mits dezelve bevorens bestellende.

I. J. ENSING, aan de Groote Markt.

. C. BREEDHOFF, in de Kijk-in 't Jat-straat, op de hoek van de Achterde-muur, maakt het geëerde publiek bekend, dat hij is begonnen met het verkoopen van FRUIT, ZOUTE VISCH, HARINGS, GENEVER, BRANDEWIJNEN, WIJNEN, LIKEUREN en hetgeen verder tot dat Vak behoord; dezelve verkoopt de geweekte GEMALEN LENGE a 50 centen het halve Nederl. pond, naar de *Hollandsche* manier in order gebragt, mits daags bevorens te bestellen. Ook heeft hij ontvangen ENGELSCHE BOKKINGS; belooft een prompte en civiele behandeling; verzoekt gunst en aanbeveling.

. H. BELDER EN COMP.,

BRANDSPUIT-FABRIJKANTEN te *Amsterdam*, berigten den belanghebbenden, dat in hunne FABRIJK, op de Amstel-gracht, wederom onderscheidene soorten van BRANDSPUITEN, waar onder van eene geheel nieuwe en verbeterde *Constructie*, in gereedheid zijn; kunnende dezelve aldaar bezigtigd en beproefd worden; alsmede, dat in hunne Fabrijk alle HERSTELLINGS-WERKEN, welke eenigzins dien betrekkelijk zijn, geschieden.

Amsterdam den 19 November 1825.

. Alhier is gearriveerd H. VAN TOL & ZOON, met eene Lading VRUCHT- en ONVRUCHTDRAGENDE BOOMEN en HEESTERS. Adres bij G. L. RASVELDT, bij de Spilsluizen.

. Een TUINMAN, tegen Februarij eerstkomende Dienst begeerende, op een BUITEN, nabij deze Stad gelegen, mits het BROEIJEN en SNOEIJEN wel verstaande en van goede getuigenis voorzien zijnde. Adres bij den DRUKKER DEZER.

133ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
DERDE KLASSE: 3de, 4de, 5de, 6de, 7de, 8ste, 9de en 10de *Lijsten*.

No. 16482,	prijs van *f* 1000.	No. 12947,	prijs van *f* 1000.
— 21699,	— — 2500.	— 7853,	— — 15,000.
— 6772,	— — 1000.	— 776,	— — 7500.
— 23074,	— — 1000.	— 17214,	— — 1000.
— 6543,	— — 1000.	— 9166,	— — 1000.
— 29547,	— — 1000.	— 2807,	— — 1000.
— 9194,	— — 30,000.	— 14337,	— — 1000.
— 29331,	— — 1000.		

LOTERIJ VAN HET AMORTISATIE-SIJNDIKAAT.
TWEEDE KLASSE: 52ste, 53ste en 55ste *Lijsten*:

No. 92675,	prijs van *f* 1000.	No. 51588,	prijs van *f* 1000.
— 2580,	— — 5000.	— 72975,	— — 1000.
— 40689,	— — 2500.		

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de Zetting van het *Brood* en *Boekweiten-Meel* heden bepaald, als volgt:

Het grof Rogge-brood,	van 4 ponden,	*f* 0 — 28 cs.;	per pond, *f* 0 — 07 cs.
De grof Weiten-bol,	— 5 oncen,	— 0 — 09¾ —;	— — — 0 — 19½ —
— Fransche-bol, . . .	— 3 —	— 0 — 11¼ —;	— — — 0 — 37 —
— Regel-wegge, . . .	— 3 —	— 0 — 10 —;	— — — 0 — 33½ —
— Holl. of Tarwe-bol,	— 3 —	— 0 — 09½ —;	— — — 0 — 32 —
Het Boekweiten-meel,	. . . . . .		— — — 0 — 14 —

Groningen den 21 November 1825.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, *op de Beurs te* Amsterdam, *den* 19 *November*.

Werkel.Sch. 2½pc.	56½ à 57¼	Weener Obl. 5 pc.	à	Spaans. Coup. *f*	à
Rest. uitg. Sch. .	à	Dito, — 4 —	70½ à 71¼	Ween.Bank-act. .	à
Kansbiljetten, *f*	21¾ à 22¼	Certif. dito, 2½ —	48½ à 49½	Aand.*Rots*.100fl. .	à
Stell. Kansbilj. .	à	Obl. Metal. 2½ —	à	Dito, . . 250fl. .	à
Schldb.Synd.4½pc.	98½ à 99	Dito, — 5 —	90½ à 91¼	Nap.Fonds., 5pc.	78¾ à 79½
Dom.-Losr. 2½ —	87 à 87½	Obl.Sp.1805.5½ —	à	Id.inNapels, 5 —	78½ à 79¼
Dito Loten, . . . *f*	88 à 92	Dito, 1807, 5½ —	à	Fr.Fonds.op	
Hand. Maats. . .	96½ à 97¼	N.Leen.1820,5 —	15 à 15¾	de Resc. 5 —	98¼ à 98½
Oblig. Rusl. 5pc.	100¼ à 100¾	Id. 41. 255 Id. 5 —	15 à 15¾	P.Ob.Lond. 5 —	à
Russ.Inschr.6 —	55 à 55¾	Lot. v. dito, 5 —	15 à 15¼	Id. 2e Leen. 5 —	à

Te *GRONINGEN*, bij de ERVEN van de Wedw. A. S. HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. Met *autorisatie*.